

A víz szalad, a Kú marad

Kú Lajossal Lantos Tivadar beszélget

Sajnos szomorú esemény árnyékolta be a találkozásunkat Kú Lajossal, éppen az előző nap érkezett a hír, Buzánszky Jenő, a legendás hátvéd távozásával immár együtt az Égi Aranycsapat. Beszélgetésünkkel együtt rá is emlékezünk.

A lelkesedés, a mélységes és nem felszínes hitből fakadó erő, amely olykor szétfeszíti a korlátokat, tette és teszi Kú Lajost legyőzhetetlenné. Már megjelenésében, habitusában is olyan ősi energiákat sugároz, amely hurrikánként ragad magával a tettek mezejére mindent, mindenkit. Labdarúgóként végigkergette a világ szinte minden pályáján a labdát, a kapus ellenfeleknek nem kis fejtörést okozva rengette meg a futballkapuk hálóit. Az egykori koronázó városból, Székesfehérvárról indult, a VT (Vadásztöltény Gyár, későbbi Videoton) színeiben, majd néhány év múlva már a hön áhított Ferencvárosban lépett pályára. A szíve most is a Fradiért dobog, bármilyen színű mezt öltött is magára a fiatal éveit folyamán, akkor is zöld fehéren szemlélte a focit. A magyar válogatottat is híven szolgálta, háromszor volt tagja az olimpiai keretnek, Münchenben ezüstérmes szerzett a csapattal. A honi diktatúra bábjai azzal köszönték meg neki tehetségét – mint megannyi más labdarúgónak, Kocsisnak, Czibornak, Varga Zolinak például –, hogy kikezdték pályafutását, hazugságokat terjesztettek róla. Ezért hite, önérzete, elköteleződése a nemzete iránt nem tette lehetővé, hogy az országban maradjon. Szabadkán át Olaszországba disszidált. Az 1956-os időket idéző nemzetközi összefogásnak „hála” a Nemzetközi Labdarúgó Szövetség is eltiltotta emiatt egy évre. A miértekre azóta sincs magyarázat. De Kú Lajos nem adta fel, küzdött, és tehetsége újra a felszínre került. A belga FC Bruges csapatában tűnt fel újra, ahol BEK (ma Bajnokok Ligája) döntőt játszhatott. Ezt megelőzően a korabeli honi sajtó teljesen „leírta”, züllött életűnek bélyegezték meg. Nem csoda, hogy Kú Lajos nagy fejtörést okozott azzal, hogy a Bruges-Liverpool-döntőt közvetítette a Magyar Televízió. A Kú nem tűnt le és el, a Kú jobb formában volt, mint valaha. A ma nagy népszerűségnek, köztiszteletnek, és egyéb díjaknak örvendő akkori tévés sportkommentátor ki sem merte mondani a nevét az egész mérkőzés alatt, mert újra bebizonyosodott volna, hogy megint, mint annyiszor, hazudtak. Csak „tízese számú játékos”-ként aposztrofálta, amikor Kú Lajoshoz került a labda.

Az európai sikerek után az Egyesült Államokat is meghódította, de a honvágy néhány év elteltével az otthon mellé csalogatta. A burgenlandi FC Mönchhof csapatában fejezte be aktív labdarúgói pályafutását.

A legendás Aranycsapat bűvöletében élt gyermekkorától fogva, most pedig az Aranycsapat Alapítvány elnökeként őrzi, gyarapítja, élteti a „Nagyok” emlékét. Emellett nagy feladatot vállalt azzal, hogy összefogja a Kárpát-medence diáksportját, így egyesítve a magyarságot határon innen és túl. A kezdeményezés kontinenseken is túlmutat, így a világ minden tájáról érkeznek az Összmagyar Nemzeti Bajnokságra kicsik és nagyok, akiknek nemcsak a sportban, de a magyar irodalom, történelem kérdéskörében is helyt kell állniuk. Kú Lajos legfontosabb feladatának tartja ma azt, hogy minden Kárpát-medencei gyermek tisztában legyen a magyarság kultúrájával, függetlenül attól, hogy melyik népcsoporthoz tartozik.

– Már a gyermekéveid is a „varázsgömb”, a focilabda körül teltek. Azok az idők hogyan élnek az emlékezetekben?

– Minden Székesfehérváron kezdődött és történt. Az ősi koronázó városból, Szent István városából indított útnak a Jóisten. Amire rögtön visszaemlékszem, hogy mindenki futballozott a környéken. Televízió ugyan nem volt, de a fiatalok és az idősebbek is elsősorban a sport bűvöletében éltek. Kiemelkedő tisztelet és szeretet övezte az Aranycsapat tagjait, de ugyanúgy lelkesedtek Papp Laciért, Iharosért és a többi fantasztikus sportemberért. Annak ellenére vagy éppen pont ezért, hogy abban az időben dühöngött a „Vörös tenger”, a kommunizmus, 1952-ben 16 aranyéremmel jöttünk haza Helsinkiből, és a nemzetek versenyén a harmadik helyet értük el, az Amerikai Egyesült Államok és a „dicső” Szovjetunió után. Természetesen minden „szentnek” egy kicsit maga felé hajlik a keze – azt kell, hogy mondjam –, a 16 aranyéremből a legfényesebben a Puskásék-féle arany fénylett, mert az egy csodacsapat volt. Akkor már két éve veretlenek, és utána sem adták meg a lehetőséget senkinek, hogy megszorítsák őket. Az olimpia után, 1953-ban következett a stadionavató Rómában, egy Európa-bajnoki döntő keretében, ahol 3–0-ra egyszerűen lemostuk, leiskoláztuk az olaszokat. Ezután 90 éves veretlenségüket az angolok ellenük veszítették el. Utána jött a visszavágó, akkor mondta azt a köznép viccesen, hogy egy hétre jöttek, 7-1-el mentek, mert az akkori kormányunk, egy hétre meghívta az angolokat, hogy érezzék itt jól magukat nálunk, a vasfüggönyön túl, mire ők kaptak egy hetest annak rendje és módja szerint. Ilyen előzmények után érthető, hogy mindenki elvárta volna, hogy ez a csapat világbajnoki aranyéremmel tér haza 54-ben. A döntőig semmi probléma nem volt, még az első félidő elején is, a 8. percben vezettünk 2-0-ra. Senki nem gondolta azt, hogy a nyolc nappal korábban megalázott, 8-3-ra legyőzött Németország partnere lehet Magyarországnak, maguk a játékosok sem. Rossz volt az idő, sáros volt, iszaptengerben kellett, hogy játszanak, nem tudtak aludni, és még hosszasan sorolhatnánk a negatív körülményeket. Az igazsághoz az is hozzátartozik, hogy le is néztük az ellenfelet azzal,

hogy előre megrendelték 250 főre a győzelmi fogadást, így tényleg előre ittunk a medve bőrére. Ezzel együtt az a csapat, úgy érzem, megtehetette ezt is, mert valóban mindenki fölött állt. A második félidőt kellett volna szerencsésebben átvészelnem, Puskás lőtt is egy gólt, amit a bíró megadott, utána – hát mit ad isten – a partjelző belengetett valamit. Kiment a játékvezető, megkérdi, hogy miről van szó. Azt mondta, hogy Puskás lesen volt, ezért visszavonta a döntését, és egy nemzetet döntött gyászba, mert az a csapat minden idők egyik legjobb csapata volt. Tegyük fel magunkban a kérdést, mi maradt meg ebből a német válogatottból, akik legutoljára megnyerték a világbajnokságot? Csak egy momentumot keressünk, amely igazán emlékezetes volt, azon kívül, hogy az ötszörös bajnok brazilokat leiskolázta? Na de azért Kocsis Sanyi meg Puskás több dolgot hagytak maguk után.

– *Meglehetősen lelkesen és átéléssel mesélsz ezekről az időkről. Picit eszembe jutott az, amikor az Eperjes Karcsi a 6–3-ban fújja fejből a neveket, gólokat stb. Gyerekkorokban ti is ilyenek voltatok?*

– Hát hogyné. Mindenki Puskás akart lenni, mindenki Kocsis akart lenni, mindenki Grosits akart lenni, mindenki Lóránt akart lenni. Azt hiszem, hogy az ötéves gyerektől a nyolcvannyolc éves aggastyánig mindenki fújta ezt az összeállítást, hogy Grosits, Buzánszky, Lóránt, Lantos, Bozsik, Zakariás, Hidegkuti, Budai II, Kocsis, Puskás, Czibor. Megkérdezhetted volna Melbourne-ben vagy Eindhovenben, Kamcsatkában, vagy éppen Fokvárosban, ugyanúgy el tudták volna mondani a neveket, sőt most is ismerik az összeállítást. De kérdezzünk rá a fent említett német csapatra. Azt hiszem, ez nem elfogultság, hanem tapasztalat.

– *Viszont amikor vége lett egy-egy meccsnek, amire kijártál, vagy a pályáról hazajöttél, akkor milyen otthon, családi légkör fogadott? Mesélj egy picit édesanyádról, édesapádról!*

– Apámra sajnos nem nagyon emlékszem, hároméves voltam, amikor meghalt. Beloianiszot építették 1950-ben. Rettenetes, csontig hatolóan hideg volt ott és akkor november végén. Az ávósok egyszerűen nem engedték le a tetőről, folyamatosan dolgozniuk kellett. Ott álltak mellettük a puskás keretlegények, hiába ázott-fázott, didergett, vacogott, nem hagyhatta abba a munkát. Annyira megfázott, hogy egyszerűen kezelhetetlenné vált az állapota, szörnyűséges körülmények között meghalt. Anyám ennek a ténynek köszönhetően is egész életében dolgozott, ő tartott el bennünket. Később a bátyám is kivette a részét a feladatokból. Rajtuk kívül van még egy nővérem is. Édesanyám reggel korán elment, késő este érkezett haza. Bátyám ugyanúgy. Egészen ameddig fel nem cseperedtem. Végtelen hálás vagyok nekik azért a gyermekkorért, amit a nehéz sorsunk ellenére meg tudtak teremteni a számomra. Arra emlékszem, hogy azokban az időkben határtalanul boldog voltam, mert azt csinálhattam, amit a legjobban szeretek: focizhattam reggeltől estig. Az iskolát sem hanyagoltam el, mindennek megvolt az ideje.

Annak ellenére, hogy ministrálni is jártam, a legjobb oroszos voltam az iskolában. Ez afféle lázadás is volt, hiszen el kellett viselnie a rosszakaróimnak,

hogy a legnagyobb reakciós a legjobb oroszos. Amikor például az orosz nyelv tanfelügyelője ellátogatott az iskolánkba, akkor a tanár úr csak annyit mondott: Kú, kijönni! Igeragozások, olvasmányok, szövegértés. Egy órán keresztül ment a felelés. A történet pikantériája, hogy hétfőn jött a tanfelügyelő oroszból, vasárnap viszont a tízórai szentmisén a tanár urat áldoztattam. Mind a ketten tudtuk, hogy mi zajlik körülöttünk. Ez a tanár úr korábban latint tanított, de amikor már nem volt szükség a klasszikus nyelvre, megtanulta az oroszot, amivel legalább úgy-ahogy boldogulhatott. Kitűnő nyelvérzéke lehetett. Személy szerint az oroszokkal és a nyelvvel semmi problémám nem volt, de szögezzük le, más Puskin és Dosztojevszkij és más Nyikita Szergejevics meg Joszif Visszarionovics Dzsugasvili. Azonban a matematikatanárral már nem volt ilyen szerencsém. Egyszer észrevette, amint kiléptem a templomból, és másnap már fennhangon szóvá is tette az iskolában. Pedig eszem ágában sem volt letagadni, hogy rendszeres templomba járó vagyok. Szűcs Sándorné, Sitkei Ilona tanárnő hiába szembesített a ténnyel, nem érdekelt, semmit nem titkoltam soha.

- *Az életedben a hit egyébként milyen szerepet játszott?*

- Ebben az örült világban nagyon meghatározó és alapvető a hit. Úgy érzem, hogy egy szentéletű anyának vagyok a gyermeke, akinek rosszakarója sohasem volt. Az utcán és a templomban nőttem fel. Anyámnak, ami kis szabadideje volt, azt arra fordította, hogy minket erősítsen hitben, vallásban, megtanított imádkozni stb. A jó lelket, a megértő és szerető szívet tőle örököltem. Ezt kaptam útravalóul, s vittem magammal a kommunizmus idején. Ez tartotta bennem a lelket külföldön, akár Amerikába jártam, akár a világ bármely pontján. Mindig csak úgy vállaltam feladatokat – legyen szó a labdarúgásról, szerződésekről –, ha elintézik, hogy vasárnap misére el tudjak menni. A ministránsoktatások, a hittan rendkívül meghatározták, meghatározzák az életemet. Az 50-es években tátott szájjal bámultam a csodálatos embereket, a papokat. Köszönő viszonyban sem volt azzal, amit a *Népszabadság* meg a kolhozrádió próbált közvetíteni róluk. Intelligens, okos, fantasztikus műveltségű emberek voltak, akik átadták tudásuk legjavát. Nem mondom, hogy az iskolában nem voltak jóakarátú emberek, de nekik kötelességük volt azokat a tanokat közvetíteni, amit előírtak számukra. De a ministránsok világa más volt, bensőségesebb, szeretetteljesebb. Az utca meg megint más volt, a csibész gyerekekkel, a játékkal, a reggeltől estig tartó focival. Ezek a momentumok örökre meghatározták az életemet.

- *Sikeres sportoló voltál, megvolt a hited, erőd, tudásod. Elismertek, a Fradiba játszhattál. Mégis arra kényszerültél, hogy mindezek ellenére elhagyd az országot. Mi indította ezt el benned?*

- Egészen egyszerűen rám fogták, hogy rendszerellenes, szovjetellenes, antiszemita vagyok. Behívatott a Magyar Labdarúgó Szövetség akkori elnöke, Kutas István a székházba, az Andrásy útra, és közölte velem, miket mondanak rólam. Pista bácsi megkérdezte, hogy ezt információk alapján mondom-e, vagy személyes meggyőződésből. Azt mondtam, hogy is-is. A válasz kemény, határozott volt: Letöröllek a magyar labdarúgás térképéről – mondta. Itt egy kicsit

elszakadt a „cérna”. Bizonygattam, hogy nem vagyok sem népellenes, sem antiszemita, de még kommunistaellenes sem. Az igaz, hogy megvan a sarkalatos véleményem erről a társaságról, de nem valami ellen, hanem valamiért. Teljesen más Puskin meg ezek az emberek, mint Bulganyin vagy Hruscsov, vagy Breznyev. Ha a kettő közti különbséget zongorázni lehetne, gyönyörű dallamok jönnének elő. No persze más volt Radnóti is ugye, meg más Rákosi, holott egy csapatba lehetne őket tenni. De Radnóti egy zseniális elme volt, a magyarság géniusza, Rákosiról ugyanezt nem lehet elmondani. Soha nem voltam antiszemita, már akkor is voltak zsidó barátaim. Hiábavaló volt az ilyesfajta mentegetőzés, akkor is le akartak törölni a térképről. Az MLSZ-elnök kijelentette, innentől kezdve a Nemzeti Bajnokság első osztályában nem játszhatok. Teljesen ledöb-bentem. Az akkori MLSZ-vezér, a labdarúgás teljhatalmú ura tönkretette a pályafutásomat. Pedig korábban, fél évvel azelőtt fiaként szeretett, mert Ferencváros-szurkoló volt. Valószínűleg a riválisaim és a „jóakaróim” festettek rólam neki ilyen képet. Nem tudtam, hogy mi jöhet ezután. Szerencsére Grosits Gyula közbenjárására leigazoltak a Volán Taxihoz 3700 forintért havonta. Ezek után kénytelen voltam lépni. A Ferencvárossal addigra rengeteg országban pályára léptem, tudtam, hogy milyenek a lehetőségek külföldön. Nem csalódtam.

– *A zöld-fehér mez számodra mit jelentett? Milyen volt a Fradiba pályára lépni, az akkori csapat tagja lenni?*

Hála a magasságos Úristennek, megadatott, hogy a Ferencvárosba játszhatam, a nemzet legnépszerűbb csapatában. Ezt mindenhol a világon, ahol élnek magyarok, így tudják. Ez így van San Franciscóban, Sydney-ben, Uppsalától Fokvárosig. A Fradival bejártuk az egész világot úgy, hogy a kétszeresen körbe-kerített akkori Magyarországról még a madár sem repülhetett ki. Minden földrészén előfordultunk, láthattuk Rio de Janeirót, láthattuk az inkák mesés kincseit. Csodálatos volt az inkák fővárosába Cuscóban, 3500 méter magasan. Mi voltunk talán az első európai csapat, amelyik itt játszhatott, meg talán az utolsó is. Fantasztikus élményeink vannak, felsorolni is nehéz volna. A Ferencvárosban játszani valami óriási dolog volt. Akármerre mentünk, mindenütt nézőcsúcsok dőltek meg az országban, de még az országon kívül is. Az a szeretet, amely bennünket övezett, leírhatatlan. Sokan akár fizettek is volna azért, hogy benne legyenek a csapatban. Sándor Karcsi is epekedett utána. Igaz, Grosits Gyulát nyolcvanévesen leigazolták, elégtételként is a múlt sérelmeiért. Mondtam is a vezetőedzőnek, innentől kezdve van kapusunk. A legfontosabb pillér megvan, kezdhetünk építeni egy jó csapatot. Sajnos Gyula bácsi is elment közülünk.

– *A válogatottban eltöltött időkből melyik a legemlékezetesebb történeted?*

– Az első válogatottságom, amely Romániában volt, 1972-öt írtunk. Akkor még olyan idők jártak, hogy a románok sokkal esélytelenebbek voltak, mint mi. Ők ezt másképp gondolták, és mindenáron, akár vér árán is bizonyítani akartak. A küzdelem az Európa-bajnoki négy közé jutásért zajlott. Az első mérkőzés Budapesten történt meg 80 000 néző előtt, az eredmény: 1-1. A baráti román

delegációt virágcsokrokkal várták, lezárták az egész Rákóczi utat, rendőri fölvezetéssel érkezett a csapat. Gondoltuk akkor magunkban, akinek ilyen barátai vannak, annak már ellenségre nincs is szüksége. A végeredmény 1-1 lett, és egy Satmareanu nevű játékos rúgta az egyenlítő gólt, akit becsületes nevén úgy hívtak, hogy Szatmári Lajos. Amikor a hálóba került a labda cigánykerekét vetett, de a magyar szurkolók egészen másképpen reagáltak. Nevezetesen úgy, hogy szétverték a házat. Szó szerint vére ment a küzdelem. Elérkezett a visszavágó napja, ahol debütálhattam a magyar válogatottban. A fogadtatás ott is a megfelelő külsőségek között zajlott, bár korántsem nevezhető barátinak. A repülőteréről, az előzőekhez hasonlóan rendőri felvezetéssel vittek be bennünket az arénába. Az út mellett a baráti Románia polgárai szinte jatangánnal a kezükben vicsorogtak ránk. A motoros rendőrök nem azért kellettek, hogy díszei legyenek a delegációnak, hanem hogy távol tartsák a túl agresszív elemeket a busztól. Nagy nehezen megérkeztünk a stadionba, elfoglaltuk a helyünket az öltözőben. Egyszer csak kopogtatnak. Három ember jött be, érdekes módon egy nő volt a szószólójuk. A hölgy megállt az öltöző közepén és a szövetségi kapitány, Illovszky Rudolf felé fordul, és azt mondja: *Szövetségi kapitány úr, Erdélyből jöttünk, hogyha meg tetszene engedni, pár szót szeretnék szólni a fiúkhoz.* Illovszky világ életében úriember volt: *Hölgyem, parancsoljon!* Akkor még egyszer megismétli: *Erdélyből jöttünk, mélyen tisztelt uraim. Itt az Augusztus 29. stadionban, amikor Magyarország találkozik a román válogatottal, sok minden előfordulhat, egy nem, hogy nem Magyarország nyer, mert akkor ott, annak a két és félmillió magyarnak Erdélyben nem lesz maradása. A Mindenható Istenre kérem magukat – mondja –, tegyék azt a két és félmillió magyart boldoggá! Tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy egyenes derékkel, egyenes gerinccel tudjunk közlekedni a románok között, mert máskülönben nem lesz maradásunk. Még egyszer kérem, el ne felejtsek, amikor pályára érnek, szívvel-lélekkel küzdjenek, a Mindenható Istenre kérem önöket. El ne felejtsek, hogy az a két és félmillió magyar magukkal van. Amikor a Himnusz akkordjai felcsendülnek, amikor Vitray, Szepesi elkezd a közvetítést, ott lent Erdélyben, el ne felejtsek azt, minden ajtó, ablak tárva-nyitva van, a rádió és a televízió maximumra van sáfólvva, és bömböli a Himnuszt és bömböli a közvetítést. Várja és elvárja maguktól a sikert. A Jóisten áldja meg magukat, minden jót kívánok!* E szavak hallatára motivációra nem volt többé szükség. A lényegre térve, vezettek 2-1-re, amikor kaptunk egy 11-est. Kihagytuk! Az elmentáadásban kiegyenlítettünk, 2-2 lett, harmadik mérkőzésre volt szükség. A sorsoláson egy gyönyörűséges hölgy két város közül választhatott. Kiemelte Belgrádot. Három nap múlva Belgrádban játszhattuk a harmadik meccset, ahol 2-1-re győztünk. A mai napig viselem a nyomát. Fölszakadt a homlokom egy Deleanu nevű játékos miatt. Elgurítottam mellette a labdát, a másik oldalon megkerültem volna, de belém rohant. Négy foga kihullott. Én visszamentem a pályára, folytattam a játékot, ő ottmaradt. Győztünk, és ez volt a lényeg, óriási diadal volt, fantasztikus, még élek el nem felejttem azt az ünneplést, egész éjjel mulattunk. Másnap az erdélyi újságok írták: „Nem csoda, hogy Deleanunak kihullott négy foga, hiszen Kúbe harapott.”

– *A válogatottal olimpiai döntőt játszottál Münchenben. Erről milyen emlékeid vannak?*

– A döntőig sima út vezetett előre. Akkor már kétszeres olimpiai bajnokként kerültünk oda. Magyarország 1964-ben Tokióban megnyerte az olimpiai bajnokságot, 1968-ban pedig a B-válogatottal tudott diadalmaskodni. Akkoriban kérdezték meg Rajki Bélától – ő volt a vízipólósok szövetségi kapitánya –, hogy mit vár a csapatától. Azt mondja a kisöreg, nem kertelt, hogy már a második hely is kudarc lenne. Így néztünk mi is a döntő elé. A lengyel válogatottal kerültünk össze, akik nagyon erősek voltak, de még soha nem nyertek azelőtt Magyarországgal szemben. Az volt a versenykiírás, hogyha döntetlen a mérkőzés, akkor nincs hosszabbítás, mindkét csapat megkapja az aranyat. Ezzel akarták demonstrálni a nyugatnémetek a gazdagságukat, megengedhetik magunknak, hogy 2×18 aranyérmel kiosszanak. Ennek fényében a lengyelek könyörögtek nekünk, hogy játszunk döntetlenre. Ez is azt bizonyítja, hogy az olimpiai aranyérem már a zsebünkben volt a mérkőzés elején. Mi azt mondtuk, játszunk fair alapon, és győzzön a jobb. A féldőben vezetünk 1-0-ra. Az öltözőben a két szövetségi kapitány, Lakat és Illovszky nem is tudtak taktikai utasításokat adni, csak annyit, hogy még 45 percet kell kibírni, és olyan mulatozás veszi kezdetét, amelyet a földkerekség nem látott, hiszen ez az újkori olimpia történetének páratlan sikorsorozata lett volna. A második féldő közepéig semmi gond nem volt, de akkor eleredt az eső. Az egyik lengyel játékos lövésre szánta el magát, Gécsi Pista megfogta volna, de a labda az ötösön földet ért, megcsúszott, és 1-1. Azt mondtuk, gyerekek, semmi gond, egymás mellett elférünk, elég tágas ez a dobogó. Volt vissza még 7-8 perc. Egy baloldali beadás után egy Szoltysik nevű fantasztikus középpályás kapura lőtt, elment volna 5-6 méterre a kapu mellett a labda, de zuhogott az eső, és egy tócsában megállt a játékszer, amire nem számított senki. Egyetlen egy ember startolt rá a focira, pechünkre ő nem a mi dresszünkben volt. Deyna, 110-szeres lengyel válogatott, világhírű focista, aki rálépett a labdára, és várt. Nem hitte el, ami történt, 5 méterre a magyar kaputól. Lest sejtett a dologban, várta, hogy majd befújja a bírót. Aztán visszanezett, a társai integettek neki, hogy rúgd be te örült, mire ő csak begurította az üres kapuba, azzal győztek a lengyelek.

– *Itt volt ez az ominózus BEK-(ma BL)döntő. Az FC Bruges színeiben rúgtad a bőrt, és igen szépen meneteltetek egészen a döntőig. A honi sportvezetésnek és sportújságírásnak nagy fricska volt, hogy a „leírt” Kú Lajos nemzetközi döntőt játszik.*

– Puskás Öcsi volt az utolsó, aki magyarként pályára léphetett BL-döntőben. Nagyon büszke vagyok arra a szereplésemre, óriási élmény volt. Miután elhagytam az országot, a *Népszabadság* hírharsonája megírta, hogy a „vadnyugaton” Kú Lajos egy kocsmai verekedés után az őt legjobban megillető helyre a liege-i börtönbe került. Kicsit elszámították magukat, mert rá egy hónapra bekerültünk a Bruges csapatával a döntőbe a Liverpool ellen. A spanyol bajnokot kivetjük, utána az olasz bajnokot is legyőztük. A belga labdarúgás történetébe előtte sem, utána sem volt ilyen. A mérkőzés napján írta a gyönyörű sajtó, hogy

feltételezhetően ott lesz a kezdők között a magyar származású Kú Lajos is. Mit ad Isten, ha győztünk volna, akkor külföldre szakadt hazánk fia lettem volna. De sajnos kikaptunk 1-0-ra. Meccs után kijön oda hozzám? Barcs Sanyi bácsi, és megkérdezi tőlem, mit keresek ott. Mondom, Sanyi bácsi, műszak van, dolgozunk, munkaidőben vagyunk, a bankett is a munkaidőnk része, üljön le. Sanyi bácsi az UEFA-t képviselte, és ott volt az éremsztók között. Nem kerteltem sokat, rögtön a lényegre tértem, mondom neki, hogy segítsen. Édesanyámat szerettem volna látni – évek óta nem találkoztunk, csak néha váltunk egy-két levelet –, intézze el. Ő megígérte, hogy Lajoskám, semmi gond, fél évre rá már kint is volt. Ezek után kissé telhetetlen volt a következő kérésem, én is haza szerettem volna menni, mert már igen erős volt bennem a honvágy. *Most már változnak az idők, Lajoskám, de majd elintézzük* – mondta a jó öreg. Ez kissé lassabban ment, még nyolc évet kellett várni, ezt sajnos nem tudta olyan egyszerűen megoldani, de anyámat kihozta, és azóta is köszönöm neki.

- *Hogy jutottál vissza végül Magyarországra, hiszen amikor elmentél, még semmi sem volt biztos. Sőt...*

- Mindig is úgy terveztem, hogy visszajövök, végül is tíz év után engedtek haza. A honvágyat némiképp enyhítette, hogy mindig megkaptam az aktuális újságokat, így képbe tudtam kerülni az otthoni viszonyokkal. Amikor először próbálkoztam, egyszerűen azt mondták, hogy még persona non grata vagyok Magyarországon. A családom két gyerekkel ott várt velem a hegyeshalmi határátkelőnél, több mint két óráig tartott a huzavona, 35 °C meleg volt. A végén csak annyit mondtak, hogy nem, még nincs itt az ideje, forduljak kérvénnyel a Külügyminisztériumhoz. Visszamentem a bécsi követségre, ahol szintén értetlenül álltak a kialakult helyzet előtt. Azt sem tudtam meg, mi lehetett az oka, hogy nem engedtek haza. Talán egy kicsit lázítottam, talán, a Jóisten sem tudja. Szerencsére a történetek után fél évvel hazaengedtek repülővel, és Ferihegyen tényleg pezsgővel vártak. Utána mindig, minden megmozduláson ott voltam. Legyen szó március 15-éről, október 23-áról, augusztus 20-áról. Lassan-lassan a közéletbe is bekerültem.

Érdekes volt még szembesülni azokkal a rendszerváltás után, és még előtte, az enyhülés időszakában, akik a legnagyobb hittel éltették a kommunizmust, és akik miatt el kellett hagynom az országot. A Videoton elnöke – munkásőr volt – például a hetvenes években még arról beszélt, hogy alkalmazkodni kell a szovjetek itt-tartózkodásához, mert megdöntik a török rekordot. Miután hazajöttem, szembenéztem vele is, csak zavartan, álmosollyal az arcán fogadott.

- *Szerencsésen visszatértél Magyarországra, ragyogó karrier áll mögötted, BEK-döntőben játszhattál, a belgák ma is elismernek, szeretnek. De a Fradi-karriered, a magyar válogatottságod kettétört. Meg lehet ezt bocsátani, főleg úgy, hogy bocsánatot senki nem kért tőled?*

- Keresztény ember vagyok, természetesen megbocsátok. Csak egy példát nézzünk, Novák Dezső esetét, akiben a legnagyobbat csalódtam. Bevallom, nem voltam jó emberismerő, azt gondoltam, hogy Dezső egy grál lovag, a Ferencvá-

rosban két embert tartottam a legtisztességesebbnak, Fenyvesit meg őt. De nem volt harag bennem, őszintén meg tudtam bocsátani. Szerveztem Fenyvesi Mátnak a 75. születésnapját, és az ünnepelt azt kérte tőlem, a Dezsőt hívjuk meg. Ezzel több probléma is volt. Grosits Gyulát is meghívtuk, ha meghallja, hogy ott lesz Novák, nem fog eljönni. Az ünnepség Bicskén, a Báder Fogadóban lett volna hétfőn, vasárnap hívott Gyula, nem érzi jól magát, nem tud ott lenni. Így akarta a Jóisten. Hívtam a Novák Dezsőt, jöjjön a fogadásra. Ő megígérte, hogy ott lesz, de csak akkor, ha nem lesz jelen Albert Flóri. Az ország egyetlen aranylabdás játékos a viszont szintén nem tudott eljönni aznap, így Novák Dezső is részt vehetett a fogadáson. Sem Albert, sem Grosits nem tudtak megbocsátani igazán. Bennem pedig nincs harag, bár először, igaz, én is nagyon mérges voltam a történetekre. De az ünnepség végül jól sikerült, ragyogóan mulattunk, és minden úgy ment tovább, ahogy annak idején. Előre kell tekinteni, azonban a múltat nem szabad elfelejteni.

– Ezután is a sporttal foglalkoztál, csak más szinten és más terepen.

– Jött az ötlet, szerveztem egy csapatot, színészekből, újságírókból, híres focistákból, hogy járjuk körbe a történelmi Magyarországot. Azt a nevet adtuk a kezdeményezésnek, hogy a Fradi öregfiúk és barátaik. Világéletemben a Kárpát-medence a szívem csücske volt. Elmentem a Volánbuszhoz, hogy kérjek egy buszt a tervünkhöz. Dr. Vereckei Zoli volt akkor a vezérigazgató. Előadtam a tervemet, felsoroltam a neveket, Erdei Zsolt, Eperjes Karcsi, Komáromi Tibi, Maracskó, Fenyvesi doktor, dr. Gémesi, mindenki ott volt. Akkor még Grosits Gyula és Buzánszky Jenő is csatlakozott. Zoli azt mondta, Lajoskám, semmi gond, egyetlen feltétele van, az én kilences számomat szeretné viselni, a Kárpát-medence akármelyik szegletében játszunk is. Lehet az Székelyudvarhely vagy Dunaszerdahely, ő egy helyet szeretne, centerben a 9-es, akármilyen szerelésben is. Könnyen teljesíthető kérés volt. Innentől kezdve elindultunk. Négy éven keresztül, 1998-tól 2002-ig mindenhova eljutottunk. Jártunk Lendván, voltunk az árvíz sújtotta Kárpátalján, voltunk a szerb-horvát háborút sújtotta Kórógyon, Szentlászlón, felépítettük az iskolát, fociztunk is mellette. Rákóczi-túrát, Kőrösi Csoma Sándor-túrát szerveztem négy éven keresztül.

– Ennyivel azonban nem elégedtél meg...

– Valami komolyabb dolgot is szerettünk volna, amely az egész történelmi Magyarországot összefogja. Megszületett a Kárpát-medencei Összmagyar Nemzeti Diák bajnokság gondolata. Mivel mással lehetne elkezdni, mint focival. Gémesi Gyuri barátom volt a Kárpát-medencei Polgármesterek Szövetségének elnöke. Mondom, Gyurikám, ezeket az embereket te minden két évben összehívod-összetrombitálsz, értekeztek stb. Én húsz percet kérek tőletek, megkérdelem az urakat, mi a véleményük a bajnokságról. Rábólintottak. Innentől kezdve a kocka el volt vetve. A történet folytatódik: a labdarúgással kezdtük, most már asztalitenisz-, kézilabda-, sakk- és birkózóbajnokság is van, és jön kosárlabda, atlétika stb. Mellette minden évben történelmi vetélkedőket is tartunk. 2003-ban indulunk, akkor mi lehetett volna más téma, mint Rákóczi Ferenc.

– *Hogyan kell elképzelni ezt a bajnokságot?*

– Minden egyes megnyitó ünnepség ökumenikus istentisztelettel kezdődik. A protestánsok megáldják, a katolikusok megszentelik, a szerb ortodox pópa végigtömjénezi a rendezvényeinket. Eszembe jut erről egy érdekes történet. A Délvidéken történt, hogy az egyik város polgármestere Seselj vajda embere volt. Kőkemény nacionalizmussal átitatva, kissé barátságatlan fogadtatásra készültünk a regionális pingpongöntőre. Hivatalból ő is kénytelen volt ott lenni a megnyitón. Elkezdődött az esemény, elénekeltük a magyar és a szerb himnuszt. Ezután istentisztelet keretében a két felekezet, a katolikus pap és az ortodox pópa is megszentelte az eseményt. A műsor magyar és szerb néptáncsal folytatódott. A gyerekek elszavaltak néhány verset magyarul, valamint a szerb költészetből szerbül. Ezután kezdődhetett a bajnokság. A verseny kifogástalanul magas színvonalon zajlottak le. A banketten a polgármester elénk jött, úgy fogadott bennünket. Nagyon elégedett volt, és azt mondta, sok minden előfordulhat, egy nem, hogy valaha is kikerüli az esemény a várost. Minden évben meg kell rendezni ugyanitt a bajnokságot. Sikerült megnyernünk magunknak egy embert, aki a kezdetekben nagyon ellenséges volt. Sőt a pingpongversenyek hozadékaként elmondható, hogy junior világbajnokunk is van, a 16 éves Tápai Éva személyében.

Temesváron történt a másik eset a Bartók Béla Líceumban, ahol mindenki magyar, kivéve az igazgatót, aki román. Itt a legjobb nyolc csapat területi futballöntőjét rendeztük meg. Előzetesen egyeztettünk a programról, előadtam, hogy mit szeretnénk. Itt is a hagyományainkhoz ragaszkodtam, a két kultúrát, a románt és a magyart kölcsönösen tisztelve. Ennek része a magyar és a román himnuszok eléneklése. Az ottani szervező rácsodálkozott: *a román himnuszt nem tudja itt senki*. Nem baj, ez akkor is így szokás a mi rendezvényeinken. A döntőre az igazgató úr is meghívást kapott, késve érkezett. Pont akkor nyitotta ki a művelődési ház ajtaját, mikor felcsendült a román himnusz. Hála Istennek gyönyörűen ment, és a direktor szinte szárnyalt. *Brávó, brávó, korrekt* – tapsolt, odalépett hozzám, és kezet nyújtott. Onnantól kezdve már ő is barát volt. Ukrajnában ugyanígy. Ez is bizonyíték arra, hogy a sport össze tudja hozni a nemzeteket. A legszebb példa erre Budapesten, a Fradi pályán a fődöntőn történt. A regnáló köztársasági elnök, Mádl Ferenc is személyesen részt vett az eseményen. A 18 fős csapatoknak úgy kell felállniuk, hogy abból 15 főnek magyar nemzetiségűnek kell lennie. Három fő lehet szerb, ukrán, román stb. A döntőre két délvidéki csapat is érkezett, összesen 20 gárda mérkőzött meg a tornán. A zentaiak győztek 4–1-re, de a kapusuk egy szerb gyerek volt, aki egy szót nem tudott magyarul. A díjakat Mádl Ferenc és Grosits Gyula adta át július végén. Két-három hónap múlva elkezdődtek a következő év bajnokságai, és ennek a szerb kapusnak az édesanyja, aki a bácstopolyai rendőrfőnöknek a felesége, telefonál hozzánk. Azt gondoltuk, hogy valami baj van, ellenkezőleg. A gyerek áradozott a magyarokról, hogy milyen jól érezte magát Zalakaroson, a Balatonon. A csúcs pedig a döntő volt, ahol a Magyar Köztársaság Elnökétől kapott érmet, valamint

egy Kossuth-címeres mezt. Azt mondta az anyja, hogy azóta le sem veszi magáról a ruhadarabot, ebbe megy a diszkóba, és minden barátjának elmondja, hogy a földkerekség legjobbjai a magyarok. Ennél többet nem is lehet elérni!

– *Hol tart most ez a bajnokság?*

– Lassan sikerül kilépnünk a Kárpát-medencéből, és összefogni a világ magyarságát. Személyesen keresem fel a helyeket: Kanada, USA, Torontó, Montreal, New York, Ottawa. Tavaly augusztusban történt meg a körút, novemberben már itt voltak az Egyesült Államokból. Egy kicsit le kellett hordanom őket, hiszen a Kárpátaljaiak már tíz éve, minden alkalommal ott vannak a bajnokságokon, a legnagyobb szegénységből. Ők meg csak most érkeznek. De nem baj, az első lépés megtörtént. Fogadtuk őket, Pécs, Budapest, városnézés, Parlament stb. Felejthetetlen élmény volt a számukra, és megerősítette a magyarságukat is. Ausztrália most van „becserkészés” alatt, a kapcsolat már megvan. Távolabbi tervek között szerepel Szudán, ahol vannak magyarabok, és nagy tisztelet övezi a magyarságot több okból is. Szudán 1956. január 1-jén lett független. Ezután az első nagy lépés, ami történt az országban, hogy a Puskás-féle csapat, a Budapesti Honvéd ellátogatott hozzájuk. Ezt aztán soha el nem felejtették.

Felhív egyszer 2005 karácsonya előtt egy „muzulmán vezér”, hogy a függetlenné válás 50. évfordulójára a magyar válogatottat vigyem el. Akkoriban az MLSZ-nél elég nagy rendetlenség volt, nem találtak meg senkit, így jutottak el hozzám a Magyar Rádión keresztül. Azt hittem valami rossz tréfa, le is csaptam a telefont. Két hét múlva megint hívnak, hogy hol tart a dolog. Tényleg komolyan gondolták, kértem tőlük egy írásos meghatalmazást, amivel itthon eljárhatok. Tudtam, hogy Afrikában milyen tempóban folynak az ügyek, gondoltam, így lerázhatom. Két-három nap alatt megérkezett a fax. Ha a magyar válogatott nem tud részt venni, akkor az a csapat jöhet számításba, amelyikben Puskás, Kocsis, Grosits is játszott. A Honvéd kieső helyen állt a bajnokságban akkor. Ha lovat rendeltek, szamarat nem vihetünk, megszerveztem a találkozót, de ott is volt egy feltétel: biztosítani kellett a katolikus szentmisét. A világsajtóban is híre ment a találkozóknak. A sajtótájékoztatót a Honvédnál tartották. Szegényszemre egyetlen egy kép, relikvia sem emlékeztetett arra, hogy itt valaha a három legenda is játszott, és az, hogy 1956-ig a világ legjobb csapata volt. Végül is megérkeztünk Szudánba a Honvéddal, ahol nagy szeretettel fogadtak. Nem tudtunk olyan helyre menni, ahol ne azonosítottak volna bennünket Puskásékkal. Az első meccsen 30 ezer néző előtt kellett játszani. Televíziós meccs volt, ami nyolc órakor kezdődött, de az időpont előtt negyed órával még senki nem volt kinn. Közben megérkezett kalauzunk, Husszein is, aki a Debreceni Orvostudományi Egyetemen végzett. Tudakoltuk, hogy mi van a meccsel, mindjárt nyolc óra. Ő csak legyintett, nem veszik ezt ennyire komolyan. Majd elkezdődik valamikor. Nagy nehezen pályára léptünk, de a felezővonalat alig léptük át, a játék javarészt a mi kapunk előtt zajlott. Teltház volt, sejkek, előljárók mindenfelé. A dísztribünről figyeltem az eseményeket, mellettem ült egy úriember – az egészségügyi miniszter –, aki azt mondta, 44-es születésű, 12 éves volt a nagy

meccs idején, de minden mozzanatra emlékszik. Emlékül odaajándékozta a sétabotját. Nagy jelenet volt, azonban lent a mérkőzés katasztrofális. A szudániak rengeteg gólhelyzetet kihagytak. Még három perc volt vissza, a beállósunk jó helyen állt, és véletlenül sikerült a hálóba juttatni a labdát. Így győztünk 1-0-ra. Emlékszem sétálunk le a dísztribünről, odalép hozzám egy sejk, és azt mondja nekem, hogy győzhetek volna akár 6-0-ra is. Csak annyit mondtam neki, pilantson rá az eredményjelzőre, az nem ezt mutatja!

Ott találkoztunk a magyarabokkal is. Fantasztikus, máig emlékezetes élmény volt, ezért is gondoltam, hogy őket is be lehetne kapcsolni a bajnokságunkba. A sportért felelős miniszter ígéretet is tett rá, hogy megteremtik ennek az anyagi feltételeit. A köztársasági elnökkel nem sikerült találkozni. Quatarban volt a csapatával, egy igazi futballőrült. Szeretett volna ő is játszani a Budapesti Honvéd ellen. De kisebb lázadás ütötte fel a fejét a Budapesti Honvéd játékosainak körében, mivel nem lehetett szeszeseztelt fogyasztani Szudánban. Hiába magyaráztam neki, hogy számukra is egy nagy lehetőség ez a kapcsolatépítésre, haza akartak jönni. Ott gyönyörű füves pályák, itthon pedig a derékig érő sár. A vendégszeretetről már nem is beszélve. De ők hazajöttek, így véget ért egy szép történet!

Tervben van még egy sárkányhajó-verseny Velencén vagy a Dunán, az Árpád-hídtól a Margit-hídig. Külön hajókban evezne Erdély, Felvidék, Délvidék, Kárpátalja, a nyugati magyarság és kishazánk. Nincs megállás.

– Dél-Afrikába is kijutottatok egy kisebb csapattal a Nemzetek Kupájára. Pont akkor zajlott a futball-világbajnokság is.

– Annyi csoda történ velünk, az Alapítvánnyal, hogy képletesen szólva Lázár feltámadása eltörpülne mellette. 2010-ben Dél-Afrikában részt vettünk a nemzetek kupáján, az U-15-ös vetélkedő keretében, hatvan csapat között. Már a felkérés is a csodával határos volt, hiszen Hessequa tartomány kormányzója felkereste a VIII. kerületi önkormányzatot, hogy szeretné, ha Magyarországról is képviseltetné magát egy csapat a játékokon. Pont akkor rendezték a futball-világbajnokságot is, így az eseménynek még nagyobb volt a jelentősége. Elképesztő, hogy a legjobb helyre látogatott el az elöljáró, az önkormányzat munkatársai azonnal össze tudták velem kapcsolni. Másnap felvázolta nekem az elképzeléseit, viszont én óvatos duhajként azt válaszoltam neki, szeretnék ellátogatni, megnézni a helyszínt. A szülőknek is, akik elengedik a rendezvényre a gyerekeiket, kellett valamit mondanom. Beleegyeztek, kimentem. Csodálatos volt a fogadtatás, a kormányzó nemcsak saját területén, de az országos politikában is fajsúlyos tényező, aki korlátlan pénzeket tudott megmozgatni a rendezvény érdekében. A helyszín kitűnő, a közbiztonság, a jólét minden tekintetben megfelelt, sőt, felülmúlta az elvárásokat. Ennyi véletlen egyszerre nem lehet. Pont akkor, pont ott rendezik a VB-t, ránk találnak, összejönnek a feltételek. Az év elején nem gondolta volna azt az a Kárpátaljai apró falucskában élő, 15 éves gyerek, hogy ott lehet a dél-afrikai VB-n. Sőt, képviselheti Magyarországot. Az már csak hab a tortán, hogy veretlenül nyerték meg a nemzetek kupáját. Képletesen szólva,

még Lázár Ervinnek sem volt ekkora fantáziája, mesébe illő, hihetetlen dolognak tűnt.

– *Mi volt a legnagyobb élmény, amivel találkoztál Dél-Afrikában?*

– Duray Miklós a felvidékről szerzett nekünk gyönyörű mezeket, az volt ráírva, hogy Hungarians, ez is szimbolizálja a történelmi Magyarország válogatott csapatát. A sportszereket a dunaszerdahelyi stadionban adták át 15 ezer ember előtt. Név szerint szólították a kis játékosokat, akik aztán képviseltek bennünket. Még az indulás előtt a gyerekeknek fel kellett készülniük Dél-Afrika történelméből. A legalapvetőbb dolgokat tudni kellett. Valamint néhány mondatot angolul is, hiszen az afrikai szállásadóink előtt sem vallhattunk szégyent. A gyerekek már az indulásnál ledöbbsentek. Látták Rotterdamt, a repülőteret, ami maga is egy kisebb város. Élmény volt, ahogy haladt a repülő, Párizs, Gibraltári szoros, Szahara. A fogadtatás is mesébe illő. A gyerekeket elvitték szafarira, minden szabadidejüket hasznosan töltötték el. Óriási élmény volt a világbajnokság lázában égő szurkolókkal találkozni. A gyerekek láthatták a nagynevű játékosokat is élőben. Ezen felül igen jó csapatunk volt, minden meccsen győztünk. Miután a döntőt is megnyertük, behívtak bennünket a tartományi székhelyre. Közölte velünk a tartományi előljáró, hogy fantasztikus sportteljesítmény volt, amit produkáltunk, de mégsem ezért hívtak most minket. És most jött a döbbenet és az elérzékenyülés. A legnagyobb érdeme a Kárpát-medencei magyar gyerekeknek, az összmagyar csapatnak az volt, ahogyan a nemzeti Himnuszt énekelték. Hesequa tartomány vezetését ez nyűgözte le leginkább. A tartományi vezetők előzetesen deklarálták, hogy a helyi gyerekeknek minden sportesemény előtt úgy kell énekelni a Himnuszt, ahogyan azt a magyar gyerekek tették. Erről írást is kiadtak a kormányzó aláírásával, pecséttel. Mi ez, ha nem magyar dicsőség!

– *Az Aranycsapat Alapítvány a diáksporton kívül mással is foglalkozik. Többek között ti hozattátok haza Kocsis Sándor hamvait.*

– Minden ellenünk, mindenki azt sajkózta, hogy nem fog sikerülni. Óriási tisztelője vagyok ennek az embernek, és nem ismerem lehetetlent. Már a statisztika is önmagáért beszél, 27 éves koráig 68 válogatott mérkőzést játszott, 75 gólt szerzett. Miroslav Klose 136 mérkőzésén 71 góllal szerepel. Kocsis Sándor a világbajnokság gólkirálya is volt, 5 meccsen 11 góllal, amely szintén megdönthetetlen. Persze minden kor más, de akárhogy is nézzük, hatalmas teljesítmény. Nem olyan volt, mint a Gerd Müller, akinek Lóránt volt az edzője, és elmondta, hogy a német nagyon erős, szívós, csak éppen nem tud focizni. Mindig jó helyen állt, és bepattant róla a labda. Kocsis viszont sziporkázó, szellemes játékos volt, amiről egyszerűen elfeledkeztek. Elhatároztam, hogy haza kell hozni, be kell lopni újra a köztudatba ennek a ragyogó sportembernek a nevét. Hazahoztuk, és a családdal megbeszéltük, hogy Puskás mellé lesz eltemetve. Ezzel is szeretünk volna olyan gesztust tenni, hogy nem az a kérdés, hogy Kocsis vagy Puskás, hanem az a válasz, hogy Kocsis és Puskás. A huhogók azt is mondták, hogy a Barcelona elnöke soha nem fog ide eljönni. Itt volt! A katalán csapat elnöke

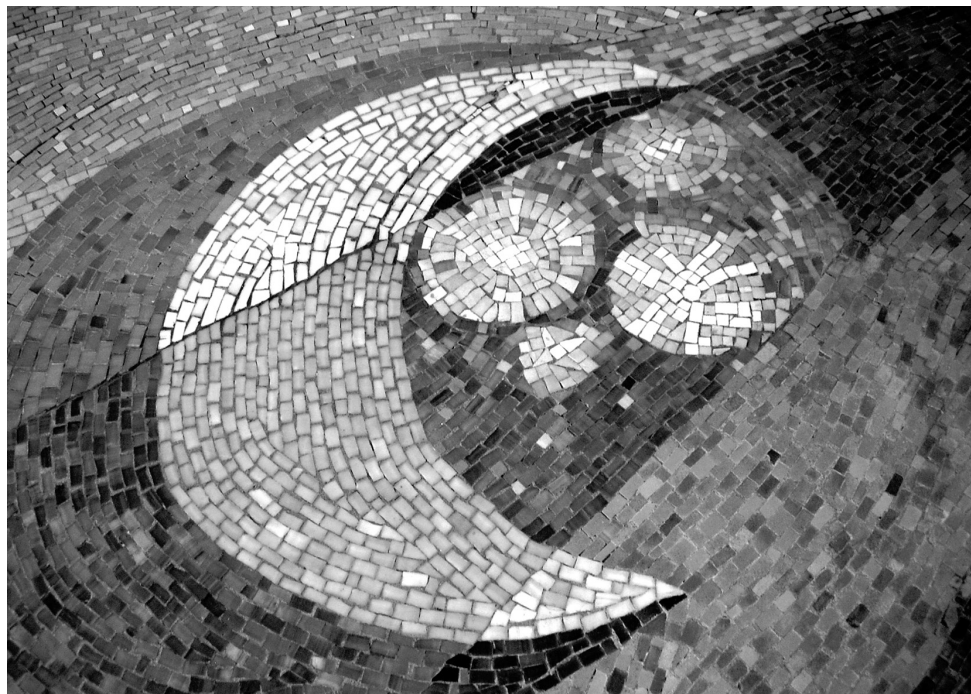
levélben köszönte meg a meghívást. Kiemelte, hogy ők azokból az országokból, ahová utaznak, maximum a repülőteret látják, nálunk igazi vendégszeretben, kulturális programban lehetett részük.

De, hogy még jobban erősítsük Kocsis Sándort a köztudatban, a sportoló nevével minden évben megrendezünk egy emléktornát. Erre az U-19-es BL-győztes Barcelona is eljött. Ott volt a Ferencváros, a Puskás Akadémia és a Grosits Akadémia. Csodálatos játékkal a spanyolok nyerték a négyes tornát. Decemberben küldték az e-mailt, hogy ismét jönnék.

- Az a szellemiség, amelyet képviselsz, lehet csak eredményes a magyar futballban. Nem lehet, hogy a jövőre nézvést ez lehet a felemelkedés záloga?

- Azon dolgozom, hogy ez minél szélesebb körben elterjedjen. Ahol megfordulok, ott csatlakoznak hozzám olyan nevek, mint Melocco Miklós, Kis-Rigó László, Döbrentei Kornél, a Muzsikásból Sípos Mihály stb. Ezekkel az emberekkel hitelesen lehet képviselni valamit, ami a futballból ma hiányzik. Ez egy soha véget nem érő történet. Nem tudok veszíteni, Isten áldásának tartom ezt a kezdeményezést. Mindig az történt, aminek történnie kellett.

Lantos Tivadar

Kustár Zsuzsa: Mesevilág (márványmosaik, részlet, 1970. Nagykanizsa)

LANTOS TIVADAR (1981) újságíró.